

(Политика, 24.3.2010)

Глобална рецесија 2008–2009. сузила је доступност кредита и приморала је инвеститоре да пажљивије читају појединачне националне економске индикаторе. Лоша макроекономска ситуација држава средње и јужне Европе је значила пад инвестиција и бекство капитала. Узимајући у обзир да оснивачки уговори ЕУ изричито забрањују спасавање државе еврозоне која не испуњава своје обавезе, логично је да Грчка плаћа највећу цену ове нове ситуације, а ни Шпанија није у много бољој ситуацији. Обе земље су стављене под својеврсно туторство Брисела, у коме је немачки глас први пут недвосмислено најтежи.

Даља судбина Грчке није ружичаста. Ова земља ће годинама, ако не и деценијама плаћати значајну премију ризика на кредите који ће бити неопходни за сервисирање јавног дуга. То ће на средњи рок сигурно утицати на животни стандард и развој. С друге стране, утицај Немачке ће несумњиво расти, јер сада свака економски слабија земља схвата да без њене политичке и економске подршке неће моћи да живи лагодно, а ту подршку ће бити све теже добити. То наравно не значи да ће принцип солидарности нестати, јер је степен међузависности достигнут у ЕУ неповратан. Колико Грчкој и Шпанији треба немачка подршка толико су и Немачкој потребна ова тржишта. За разлику од Француске (да не спомињемо Србију), раст у Немачкој је вођен извозом, а не домаћом тражњом, тако да државе у банкроту нису погодно тло за немачке производе. Али даља солидарност више неће бити безусловна и заснована на моралним императивима већ на јасној подели улога и односу снага.

Како ће се нова европска геополитика одразити на проширење и још конкретније, на положај Србије? Пре свега „слепим путницима” више неће бити дозвољено да се укрцају на европски брод. Бугарска је последња земља која је иако неспремна добила карту, што потврђује и давање предности Исланду над балканским земљама приликом проширења. Геополитика ширења ЕУ ће изгубити значај у односу на „математику” проширења тако да ће спремност државе кандидата за чланство и апсорпциони капацитет ЕУ добити предност над, рецимо, стратешким положајем земље.

Војна неутралност Србије неће бити значајна препрека чланству у ЕУ, јер се и Немачка противи бесконачном ширењу НАТО, као што ни специјалне везе са Русијом неће бити

Како грчка криза мена ЕУ

Пише: Никола Јовановић
среда, 24 март 2010 14:17

значајан адут. Србија коначно мора да се окрене себи, изградњи правне државе и здраве економије, а у случају великих политичких проблема, као што је статус Косова, да говори јединственим и јасним гласом.